

Sajtóközlemény

ECA/14/28

Azonnali közzétételre

Luxembourg, 2014. július 1.

Európai Számvevőszék: Nem egyértelműen igazolt a borágazat versenyképességét célzó uniós beruházási és promóciós támogatás hatása

Az Európai Számvevőszék ma közzétett jelentése szerint egy kifejezetten a borágazatot célzó beruházási intézkedés szükségessége nincs igazolva, mivel ilyen támogatás már a vidékfejlesztési politika keretében létezik. A jelentés emellett az uniós borágazatot célzó promóciós támogatások szerepét is megkérdőjelezi, mivel azokat új piacok meghódítása vagy régi piacok visszaszerzése helyett gyakran piackonzolidációra használták fel.

„A két különböző rendszerben párhuzamosan meglévő, egymáshoz hasonló beruházási intézkedések bonyodalmakat okozhatnak, ami néhány tagállamban ahhoz vezetett, hogy a végrehajtásra késedelemmel került sor, illetve hogy a beruházásoknak csak egy rendkívül szűk köre volt támogatható” jelentette ki **Jan Kinšt, a jelentésért felelős számvevőszéki tag**, *„Továbbá, ha az uniós hozzájárulás arra ösztönzi a vállalatokat, hogy arányosan csökkentsék a promócióra fordított saját forrásait, akkor az uniós pénzek lényegében e vállalatok működési költségeinek egy részét támogatják. Ez nem felel meg a közforrások hatékony felhasználásának.”*

A számvevőszéki ellenőrök megállapítása szerint nem áll rendelkezésre elegendő releváns adat ahhoz, hogy látni lehessen az intézkedéseknek tulajdonítható közvetlen eredményeket. A beruházási intézkedés esetében a hatásokat nem könnyű elválasztani a vidékfejlesztési beruházások hatásaitól. A promóciós intézkedések esetében, noha a harmadik országokba irányuló borkivitel abszolút értékben jelentősen nőtt, a számvevőszéki ellenőrzés rámutatott, hogy az uniós borok a promóciós tevékenységek által megcélzott főbb harmadik országokban veszítettek piaci részesedésükből, valamint hogy a támogatásra nem jogosult uniós borok exportja szintén nőtt.

A tagállamok 2009 és 2013 között 522 millió euró összegű uniós forrást költöttek promóciós intézkedésekre. A 2014–2018-as időszakban a tagállamok erre az intézkedésre jóval nagyobb mértékű támogatásban részesülhetnek (az EU-27 részére 1,16 milliárd euró támogatást különítettek el). Tekintve, hogy a tagállamok a promóciós tevékenységekre a 2009–2013-as költségvetésben eredetileg meghatározott keret felhasználása során is nehézségekbe ütköztek, fennáll a veszély, hogy a 2014–2018-as időszak költségvetése túlságosan magas, ami veszélyezteti a gondos pénzgazdálkodás elveinek alkalmazását.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L - 1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA

www.eca.europa.eu

A szerkesztők figyelmébe:

Az Európai Számvevőszék különjelentései, amelyek az év során folyamatosan jelennek meg, adott uniós költségvetési területekre vagy irányítással kapcsolatos kérdésekre irányuló kiválasztott ellenőrzések eredményeiről számolnak be.

A 9/2014. sz. különjelentésben a Számvevőszék a címben szereplő kérdésre kereste a választ: „Megfelelő-e a borágazatot célzó uniós beruházási és promóciós támogatás irányítása, és igazolták-e annak az uniós borok versenyképességére gyakorolt hatását?”.

A Számvevőszék ellenőrei megállapították, hogy a borágazatot célzó uniós beruházási és promóciós támogatás irányítását a számvevőszéki ellenőrzés tárgyát képező kezdeti években hátrányosan érintették a kialakítási és végrehajtási hiányosságok, az uniós borok versenyképességére gyakorolt hatás pedig nem mindig volt igazolható.

Észrevételei alapján a Számvevőszék a következőket ajánlja:

A beruházási intézkedés esetében:

- A támogatási rendszer ésszerűsítése érdekében a Bizottság kövesse figyelemmel az támogatások felhasználási arányát, elemezze az intézkedés iránti igényt, és mérje fel, hogy más mezőgazdasági ágazatokhoz képest szüksége van-e a borágazatnak kiegészítő beruházási támogatásra;
- A tagállamok a projektköltségek ésszerűségének és a kérelmezők pénzügyi alkalmasságának szisztematikus értékelésével csökkentsék a gazdaságossági kockázatot. Ezen értékelések eredményéről készüljön megfelelő dokumentáció. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a tagállamok eredményesen végezzék el ezeket az ellenőrzéseket.

A promóciós intézkedés esetében:

- A vonatkozó rendeletnek korlátoznia kell azt, hogy egy adott kedvezményezett minden egyes programozási időszakban ugyanazon célországokra vonatkozó promóciós programot nyújt be. A Bizottság ezenfelül a márkahirdetés támogathatósága tekintetében korlátozza az intézkedés hatókörét, és helyezzen nagyobb hangsúlyt a kkv-k promóciós intézkedéshez való hozzáféréseinek megkönnyítésére;
- A „talált pénz” hatás kockázatának minimálisra csökkentése érdekében a Bizottság gondoskodik arról, hogy a tagállamok a kiválasztási eljárásaik során írják elő a kedvezményezettek számára annak egyértelmű igazolását, hogy szükségük van uniós támogatásra, és a szokásos működési költségeket nem az uniós költségvetésből fedezik;
- A Bizottság gondoskodik arról, hogy a járulékos költségeket, például a végrehajtó szervek költségeit és az állandó költségeket megfelelően igazolják, és hogy azok legfeljebb az összköltség egy adott hányadára korlátozódjanak;
- A tagállamok biztosítsák, hogy minden egyes promóciós támogatást az adott – megfelelően dokumentált – tevékenységgel összekapcsoló, megfelelő ellenőrzési nyomvonal készüljön;
- A Bizottság írja elő a tagállamok számára, hogy szigorúbban értékeljék a promóciós projektek eredményeit. A promóciós tevékenységek eredményeit elsősorban a kedvezményezettek, ne pedig a teljes uniós borágazat szintjén vizsgálják. A tagállamok a promóciós tevékenységek végén a kedvezményezettek által készített jelentéseket hatékonyabban felhasználva értékeljék és összesítsék e tevékenységek eredményeit;
- Megfelelő idő eltelte után a Bizottság elemezze, hogy a 2014–2018-as időszakra szóló nemzeti támogatási programokra előirányzott költségvetés hogyan illeszkedik az uniós borágazat szükségleteihez és a tagállamok támogatásfelhasználási képességéhez. Ezen elemzés alapján a Bizottság – szükség esetén – igazítsa ki a költségvetést, ösztönözve ezáltal a tagállamokat az intézkedések hatékonyabb alkalmazására.

A témához kapcsolódva lásd még a borágazatról szóló 7/2012. sz., „A borpiac közös szervezésének reformja: eddigi eredmények” c. számvevőszéki különjelentést is, amely az alábbi címen letölthető:

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR12_07/SR12_07_EN.PDF

Kapcsolattartó:

Aidas Palubinskas

Sajtótisztviselő, Európai Számvevőszék

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu